CA
THE INSTITUTE OF CHARTERED ACCOUNTANTS OF SRI LANKA

SUGGESTED SOLUTIONS

KE 5 – Commercial Insight for Management

මාර්තු 2017

All Rights Reserved

1 වන කොටස

පිළිතුරු 01

1.1

ඉගෙනුම් ඵලය	: 1.2
නිවැරදි පිළිතුර	: B

1.2

ඉගෙනුම් ඵලය	: 1.4
නිවැරදි පිළිතුර	: C

1.3

ඉගෙනුම් ඵලය	: 2.4
නිවැරදි පිළිතුර	: B

1.4

ඉගෙනුම් ඵලය	: 2.8.1
නිවැරදි පිළිතුර	: C

1.5

ඉගෙනුම් ඵලය	: 2.7.1
නිවැරදි පිළිතුර	: A

1.6

ඉගෙනුම් ඵලය	: 3.9
නිවැරදි පිළිතුර	: A

1.7

ඉගෙනුම් ඵලය	: 6.5.1
නිවැරදි පිළිතුර	: C

1.8

ඉගෙනුම් ඵලය	: 6.11
නිවැරදි පිළිතුර	: D

1.9

ඉගෙනුම් ඵලය	: 4.4.3
නිවැරදි පිළිතුර	: B

1.10

ඉගෙනුම් ඵලය	: 6.7
නිවැරදි පිළිතුර	: A

(මුළු ලකුණු 20)

NOT FOR SALE

පිළිතුරු 02

2.1 ඉගෙනුම් ඵලය: 6.6.1

කාර්යය නිෂ්පාදනයේ ලක්ෂණ

- නිෂ්පාදිතයන් සඳහා නිශ්චිත ප්‍රමිතයක් නොමැත.
- ගැණුම්කරුවන්ගේ ඉල්ලීම අනුව භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය සිදුකරයි.
- විශාල විවිධත්වයන්ගෙන් යුත් නිෂ්පාදිත පරාසයක් පවතී.
- නිෂ්පාදිතය සුළු පර්මාණයෙන්, වරක් පමණක් නිෂ්පාදනය කරන අයිතමයන්ය.

කාණ්ඩ නිෂ්පාදනයේ ලක්ෂණ

- මේවා කිසියම් පර්මාණයන් වලින් නිපදවනු ලබයි.
- අයිතමයන් එම කාණ්ඩයට අදාල ප්‍රමිතයන්ට අනුකූල වේ.
- නිෂ්පාදිතයන් පරාසය තුළ අඩු විවිධත්වයක් පවතී.

2.2 ඉගෙනුම් ඵලය : 2.2

කාර්යක්ෂමතාවය (efficiency) යනුවෙන් අදහස කරන්නේ යමක් නිවැරදිව සිදුකිරීමයි.

කාර්යක්ෂමතාවය මගින් පිරිවැය සහ ලාභය අතර සම්බන්ධතාවය මනිනු ලබයි. මෙහිදී පිරිවැයකින් තොරව නිමැවුමේ ඉහළ යාමක් හෝ කාර්යසාධනයෙහි අඩුවකින් තොරව පිරිවැය පහත හෙළීමක් හෝ මේ දෙකෙහිම සංයෝජනයක්, කාර්යක්ෂමතාවය ඉහළ යාමක් ලෙස දැක්විය හැක.

නමුත් ඵලදායිතාවය ගත්කළ එය නිර්වචනය අනුවම වඩා පටුවන අතර, එය යොදවන සම්පත් සහ ස්පෘශ්‍ය නිමැවුම අතර සම්බන්ධය ලෙස හෝ කාලයට අනුකූල නිෂ්පාදන අනුපාතය ලෙස දැක්විය හැක.

සඵලදායීතාවය (effictiveness) යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ, යම් ක්‍රියාවක් කොතරම් සාර්ථකව එහි පර්මාර්ථ හෝ වෙනත් අපේක්ෂිත උපායමාර්ගයන් ළඟාකරගන්නේ කෙසේද යන්න හා හරි දෙය සිදුකිරීමයි.

2.3 ඉගෙනුම් ඵලය : 2.8.2

(a) පොදු භාණ්ඩ බහිෂ්කාර නොවේ. එනම් ගෙවීමකින් තොරව ඕනෑම අයෙකුට මෙම භාණ්ඩ වලින් ප්‍රතිලාභ ලබාගත හැක. මෙය නොමිලේ ලබාගත හැකි සේවාවන්ගේ ගැටළුව යනුවෙන් අදහස් කරයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සාමාන්‍යයෙන් සංවිධානවලට මෙම භාණ්ඩ නිපදවීම සඳහා කිසිදු ආර්ථිකමය වාසියක් ඇති නොවන අතර එමගින් කිසිදු ආදායමක්ද ජනිත නොවේ.

(b) නොමිලේ ලබාගත සේවාවන්ගේ ගැටළු මැඩ පැවැත්විය හැකි ආකාර:

1. අනිවාර්ය ගාස්තු - බලපත්‍ර හඳුන්වාදීම සහ මාර්ග හා අධිවේගී මාර්ග භාවිතය සඳහා ප්‍රවේශපත්‍ර නිකුත්කිරීම.
2. නොගෙවන පුද්ගලයන් බැහැර කිරීම - සැටලයිට් රූපවාහිනී විසංකේතීකරණයට ඉඩදීම සඳහා ස්මාට් කාඩ් (Smart card) භාවිතා කිරීම.
3. පොදු විධිවිධාන (සැපයුම) - රජය විසින් සෘජුවම සේවා සැපයීම සඳහා කටයුතු කිරීම සහ බදු වශයෙන් මහජනතාවගෙන් අයකර ගැනීම.

NOT FOR SALE

2.4 ඉගෙනුම් ඵලය : 2.8.2

සීමිත ආදායමක් තුළින් ළඟාකරගත හැකි මුළු උපයෝගීතාවය උපරිම කිරීමට පාරිභෝගිකයන් උත්සාහ කරයි. පාරිභෝගිකයා විසින් භාණ්ඩයක එක් ඒකකයක් මිලදීගැනීමට අදහස් කිරීමේදී, ඒ තුළින් ලබාගතහැකි ආන්තික උපයෝගීතාවය, එම මිලට ගෙවා විකල්ප භාවිතයක් තුළින් ලබාගත හැකි ආන්තික උපයෝගීතාවයට වඩා වැඩිවේද යන්න ඔහු විසින් සලකා බලයි.

උදා : පාරිභෝගිකයාගේ තාර්කික හැසිරීමට අදාල වන ඕනෑම උදාහරණයක්.

පාරිභෝගිකයෙක් සතුව රු. 500 ක් ඇති බවත් එයින් ඔහුට උදෑසන ආහාර වේලක් මිලදී ගැනිමට උවමනා බවත් උපකල්පනය කරන්න. උදෑසන ආහාර වේලක් තෝරා ගැනීමේදී ඔහුට, බත් සහ ව්‍යාංජන, ඉදිආප්ප හේ කෙටි කෑම යනාදී වශයෙන් විවිධ තෝරාගැනීම් පවතී. ඒ අනුව, ඔහු ගෙවන මිලටම විකල්ප පරිභරණයක් සඳහා ලබාදෙන උපරිම ආන්තික උපයෝගීතාවය ඔහුට ලබාදෙන මේවායින් එක් අයිතමයක් මිලදී ගැනමට ඔහු තීරණය කරනු ඇත.

2.5 ඉගෙනුම් ඵලය : 3.13

- සැපයුම්කරුවන් සමඟ දැඩි සම්බන්ධතාවය.
- වඩාත් හොඳ සන්නිවේදනයකට දායක වේ.
- තරඟකාරීත්ව වාසියක් සඳහා සහාය වන මූලාශ්‍රයක් වීම.
- සැපයුම්කරුට ගුණාත්මක ආරක්ෂණ වැඩසටහන් සඳහා පවත්නා අවස්ථාව වැඩිවීම තුළින් ලැබිය හැකි සුපිරි ගුණාත්මක බව.
- රහස්‍යභාවය ආරක්ෂා කිරීම.
- පරිමාණානකූල පිරිමැසුම්.

2.6 ඉගෙනුම් ඵලය : 4.3.2

- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ශ්‍රී ලංකාව තුල සිදුවන ආර්ථික ක්‍රියාකාරකම් වල මුළු වටිනාකම හෝ නිෂ්පාදිතයයි. (C+I+G+X-M)
- දළ දේශීය නිෂ්පාදිතයට, විදේශීය ශුද්ධ දේපළ ආදායම ගැලපීමෙන් පසු, දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය ලැබේ.
- දළ ජාතික නිෂ්පාදිතයට, ස්ථාවර වත්කම්/ප්‍රාග්ධනය පරිභෝජනය සහ ජාතික සම්පත් ක්ෂයවීම් ගැලපුම් කිරීමෙන් පසු, ශුද්ධ ජාතික නිෂ්පාදිතය ලැබේ.

හෝ

දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය (GNP) = දළ දේශීය නිෂ්පාදිතය (GDP) + විදේශීය ශුද්ධ දේපළ ආදායම
ශුද්ධ ජාතික නිෂ්පාදිතය (NNP) = දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය (GNP)+ ස්ථාවර වත්කම් පරිභෝජනය සහ ජාතික සම්පත් ක්ෂයවීම්

2.7 ඉගෙනුම් ඵලය : 4.4.2

- රැකියා නිර්මාණය කෙරෙහි වැඩිපුර වියදම් කිරීම.
- ආර්ථිකය තුළ පෞද්ගලික අංශයේ වර්ධනය දිරිගැන්වීම.
- රැකියා කුසලතා දියුණු කිරීම සඳහා පුහුණු අවස්ථා වැඩිකිරීම.
- සේවා යෝජකයන්ට ප්‍රතිපාදන ලබාදීම.
- ශ්‍රම සංචලතාවය දිරිගැන්වීම.

NOT FOR SALE

2.8 ඉගෙනුම් ඵලය : 6.16.1

- තරඟකරුවන් ගේ ක්‍රියාවන්, පාර්භෝගිකයන් ගේ මිලදී ගැනීම්, ඔවුන් මුදල් වැය කරන ආකාරය, නීති වෙනස් වීම්, සමාජ හැසර්ම් හා ආකල්ප වෙනස්වීම්.
- තාක්ෂණික වෙනස්වීම් හා ක්‍රියා කිර්මේ විධික්‍රමවල වෙනස්වීම්.
- සංවිධානයක් නිපදවන නිෂ්පාදිතවල හෝ සපයන සේවාවන් හි වෙනස්වීම්.
- නායකත්ව විලාශයේ වෙනස්කම් වැනි කළමනාකරණයේ සහ කාර්ය සම්බන්ධතාවයන්ගේ ඇතිවන විපර්යාසයන් (Working relationships)
- සංවිධාන ව්‍යුහයේ හෝ ප්‍රමාණයේ ඇතිවන වෙනස්වීම්.
- පසු අත්කර ගැනීම - නව කළමනාකරණයේ අභිප්‍රාය නම් නව ජනක ව්‍යුහය හා පද්ධති තුළට ව්‍යාපාරය වැඩි දියුණු කිර්ම හා මුසු කිර්ම අනුකලනය කිර්මය.

2.9 ඉගෙනුම් ඵලය : 6.1.1.

- මෙහෙයුම් - භාණ්ඩ හා සේවා නිෂ්පාදනය තුළින් පාර්භෝගික ඇණවුම් සපුරාලීම සහ පාර්භෝගිකයන්ට භාණ්ඩ හා සේවා බෙදාහැර්ම යන කාර්යයන්හි වගකීම මේ යටතට ගැනේ.
- අලෙවි හා විකුණුම් - පාර්භෝගික අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම මෙහිදී මූලික වගකීමක් වන අතර පාර්භෝගිකයන්ට භාණ්ඩ පිළිබඳව තොරතුරු සන්නිවේදනය කිර්ම තුළින් ඇණවුම් ලබාගැනීම මෙහිදී ඉතා වැදගත් වේ.
- නිෂ්පාදිත හා සේවා සංවර්ධනය - විකුණුම් ඇණවුම් ලබා ගැනීම සඳහා පාර්භෝගික අවශ්‍යතා ඉටුවන ආකාරයේ නව භාණ්ඩ නිර්මාණය කිර්මේ වගකීම මේ යටතට ගැනේ.

NOT FOR SALE

2.10 ඉගෙනුම් ඵලය : 6.3

දිගුකාලයේදී ප්‍රාග්ධන/ස්ථාවර උපකරණ ඇතුළුව සියළු යෙදවුම් වෙනස්කළ හැකි නිසාවෙන් මෙම දිගුකාලීන සාමාන්‍ය පිරිවැය වක්‍රයේ හැඩය හසුරුවන අදාල සංකල්පය වන්නේ පරිමාණාකූල ඵල න්‍යායයි.
නිමැවුමේ මූලික ඉහළයාම් සමඟ පරිමානාණකූල ඵල ඉහළයන අතර සුළු වේලාවක් ස්ථාවරව පැවතීමෙන් පසු පරිමානාණකූල ඵල පහළ යයි. නිමැවුම ඉහළයන විට, ආරම්භයේදී, දිගුකාලීන සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන පිරිවැය පහළයන නිසාවෙන්, පරිමානාණකූල ඵල ඉහළ යන නිසා එසේ වන අතර ඒ ආකාරයටම, පහළයන පරිමානාණකූල ඵල නිසාවෙන් දිගුකාලීන සාමාන්‍ය නිෂ්පාදන පිරිවැය එක්තරා ලක්ෂයකින් පසු ඉහළයයි.

Cost

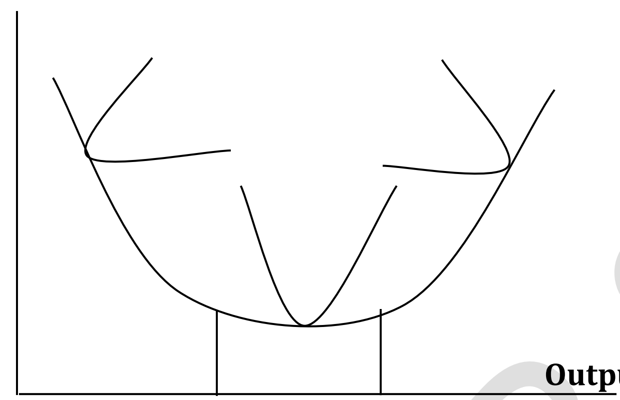

Output

Increasing return to scale | **constant returns to scale** | **decreasing returns to scale** **(graph is not required)**

NOT FOR SALE

2 වන කොටස

පිළිතුර 03

ඉගෙනුම් ඵලය : 4.5

(a)

- උද්ධමන අනුපාතය, අනෙකුත් රටවල උද්ධමන අනුපාතය හා සසඳා බැලීමේදී
- පොළ අනුපාතය අනෙකුත් රටවල පොළී අනුපාතයන් හා සසඳා බැලීමේදී
- ගෙවුම් ශේෂය
- සමපේක්ෂණය
- විනිමය අනුපාතය කෙරෙහි බලපෑම් ඇති කිරීම සඳහා ඇති රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති

(ලකුණු 02)

(b) වාස

- විදේශ මුදල් සංචිතයන් වියදම් කිරීම හෝ ඒවා පවත්වාගෙන යාමට රජයට අවශ්‍ය නොවේ.
- ගෙවුම් ශේෂයේ හිඟයන් හෝ අතිරික්තයන් ස්වයංක්‍රීයව නිවැරදි වීමක් සිදුවේ. ගෙවුම් ශේෂ හිඟයක් පවතී නම් එමගින් විනිමය අනුපාතය පහළ බසී. එවිට තරඟකාරීත්වය වැඩිවන අතර අපනයන ඉහළ නැංවී සමතුලිතය නැවත පිහිටුවනු ලබයි.
- විනිමය අනුපාතයන් පවත්වාගෙන යාම සඳහා නොගැලපෙන ආර්ථික ප්‍රතිපත්තීන් තෝරා ගැනීමට රජය අවශ්‍ය නොවේ.
- විනිමය අනුපාතයන් මගින් ආර්ථික තත්වයන් පැහැදිලිව පෙන්නුම් කරන බැවින් එමගින් සම්පත් බෙදාහැරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය දිර්ගැන්වීමක් සිදුවේ.

අවාස

- පාවෙන විනිමය අනුපාත පද්ධතියක් තුළ විනිමය අනුපාතයන් ගේ අගය වැඩි වේ නම් (appreciate), ව්‍යාපාරවල තරඟකාරීත්වය අඩුවන අතර ආර්ථිකය තුළ පවතින නමැවුම හා සේවා නියුක්තියද පහළ යයි.
- විනිමය අනුපාතයේ සිදුවන අවිනිශ්චිත වෙනස්වීම් හේතුවෙන් වෙළඳ කටයුතු අඩපණ වීම.
- විනිමය අනුපාතයන් බොහෝ ලෙස පහළ බසී නම්, ආනයන මිල ගණන් ඉහළ ගොස් උද්ධමනය ඉහළ යනු ඇත.
- පාවෙන විනිමය අනුපාත පද්ධතියක් පවතින විට, මුදල් අවදානම ඉහළ නගනු ඇත.

(ලකුණු 04)

(c)

- විදේශීය වෙළඳපොළ තුළ දේශීය භාණ්ඩවල මිල අඩුවන අතර (විදේශීය වෙළඳපොළ තුළ දේශීය භාණ්ඩ ලාභදායීවන අතර) එනයින් අපනයන ආයතන ප්‍රතිලාභ ලබනු ඇත.
- විදේශීය භාණ්ඩවල මිල අධික වන නිසා, දේශීයව නිපදවන භාණ්ඩ සඳහා ඉහළ ඉල්ලුමක් ඇති කරමින්, ආනයන සඳහා වන ඉල්ලුම පහළ යයි.
- අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය කරන ආයතන, ඉහළ ආනයන පිරිවැයකට මුහුණ දෙන අතර, එමගින් නිෂ්පාදන පිරිවැය ඉහළ යයි.
- ඉහත සඳහන් සියල්ලම ආනයන හා අපනයන සඳහා ඇති මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය මත රදා පවතී.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

NOT FOR SALE

පිළිතුර 04

ඉගෙනුම් ඵලය : 5.2 / 5.3

(a)

- වැඩ පැවරීම වැළැක්වීම.
- මුල් පිරීම සඳහා දැඩි සුපරීක්ෂණය බාධාකාරී විය හැක.
- එකම කාර්යය බෙහෝ පිරිසක් අතර අතින් අතට යාමක් සිදුවේ.
- පරිපාලන හා පොදුකාර්ය පිරිවැය ඉහළ යාම.
- උපක්‍රමික අග්‍රය ඉතා දුරින් පිහිටන නිසාවෙන්, තීරණ ගැනීම සහ ප්‍රතිචාර දැක්වීම අඩු වේගයෙන් සිදුවේ.

(ලකුණු 02)

(b) (i) ස්ථිර අඩුකිරීම යනු, පහළ සිට ඉහළ දක්වා වන කළමනාකරණ මට්ටම් ගණන අඩු කිරීමයි.

(ලකුණු 01)

(ii)

- තොරතුරු තාක්ෂණය - මධ්‍ය කළමණාකරුවන් විසින් සිදුකළ යුතු තොරතුරු සැකසීමේ ක්‍රියාවලියේ අවශ්‍යතාවය, අවම කිරීම මෙමගින් සිදුවේ.
- සවිබල ගැන්වීම - බොහෝ සංවිධාන, විශේෂයෙන් සේවා ව්‍යාපාර හැකි පමණ පහළ මට්ටම දක්වා අධිකාරී බලය පවරාදීම සඳහා කැමැත්තක් දක්වති. මෙහෙයුම් හරය තුළ ක්‍රියාකරන ඉදිරිපෙළ සේවකයන්ට තීරණගැනීමට ඉඩදෙන හෙයින්, ඒ තුළින් පාරිභෝගික ඉල්ලුම සඳහා වන ප්‍රතිචාරාත්මක බව වැඩිකරගත හැකිවේ.
- අරපිරිමැස්ම - ස්ථර අඩුකිරීම මගින් කළමණාකරණ සුපරීක්ෂණ පිරිවැය අඩුකිරීම සිදුවේ.
- විලාසිතාව - ස්ථර අඩුකිරීම එක් විලාසිතා අනුකරණයක ස්වරූපය ගනී. ජ්‍යෙෂ්ඨ කළමනාකරණය උස් වූ ව්‍යුහයක් සැබැවින්ම නම්‍යශීලි නොවන බව විශ්වාස කරයි නම්, ඔහන් කළමනාකරණ මට්ටම් ඉවත්කිරීම සිදුකරන ඇත.

(ලකුණු 03)

(c)

- කුමන තනි පුද්ගලයෙකුට හෝ අධිකාරී කණ්ඩායමකට වුවද ඔවුන්ගේ කාර්යභාරයට අදාලව භෞතික හා මානසික සීමා පවතී.
- සැලසුම්කරණය වැනි ඉහළ මට්ටම්වල කටයුතු පිළිබඳව සලකා බැලීම සඳහා කළමනාකරුවන්ට අවස්ථාව හිමිවේ.
- සමහර සංවිධාන වල වැඩිවන විශාලත්වය සහ සංකීර්ණත්වය තුලන් කළමනාකරණය හා තාක්ෂණික විශේෂීකරණයක අවශ්‍යතාවය ඇති කරනු ලැබේ.
- පවරාදෙන ලද අධිකාරය තුළින් පහළ මට්ටමේ සේවකයන්ගේ රැකියා තෘප්තිය හා සංවර්ධනය කෙරෙහි බලපෑම් කරනු ලබයි.
- පැවරීම තුලන් තීරණ ගැනීමේ දාමය කෙටිකරන අතර, තීරණ අවශ්‍යවන අවස්ථාව සඳහා එය වඩාත් සමීප කරනු ලැබේ.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

NOT FOR SALE

පිළිතුර 05

ඉගෙනුම් ඵලය : 6.12 / 6.13

(a)

- වැඩිවන ඵලදායීතාවය - සේවකයන්ගේ කුසලතා සංවර්ධනය තුළින් ඔවුන් වඩාත් ඵලදායී විය හැක.
- කණ්ඩායම් ඉගෙනීම වැඩිදියුණු වීම - සේවකයන් විවිධ කුසලතා ඇති කණ්ඩායම් තුළ වැඩ කරති. සෑම සේවකයෙකුටම, කාර්යයන් කිහිපයක් ඉටුකිරීමට හැකියාව පැවතිය යුතුය. සමහර සේවකයන් හට කණ්ඩායම් වශයෙන් එකට සේවය කිරීම සඳහා පුහුණුව ලබාදිය යුතුවේ.
- සේවක පිරිවැටුම අඩු වීම- සේවක මණ්ඩල පුහුණුව හා සංවර්ධනය තුළින් සේවක පිරිවැටුම් අනුපාතය අඩුවීම සිදුවේ. මේ තුළින් මෙහෙයුම්වල සඵලත්වය වැඩිවන අතර, සේවකයන් වඩාත් අත්දැකීම් සහිත පළපුරුදු අයවීම හේතුවෙන් ලාභදායී වීමද අපේක්ෂා කළ හැක.
- මූලිකත්වය සඳහා උනන්දු කිරීම - සංවිධානයක් තුළ සිටින පුද්ගලයන්ගේ ප්‍රවර්තන මෙන්ම භව්‍ය හැකියාවන්ද හඳුනාගැනීම හරහා ඔවුන් උනන්දු කිරීම තුළින්, සංවිධානයට ප්‍රමාණවත් ප්‍රතිලාභ අත්පත්කර ගත හැකිවේ.

(ලකුණු 02)

(b) <u>සේවක හිඟයක් සම්බන්ධයෙන් ;</u>

- අභ්‍යන්තර මාරුවීම් සහ උසස්වීම්, පුහුණුව ආදිය.
- බාහිර බඳවාගැනීම.
- හේතු සමාලෝචනය තුළින් සේවක පිරිවැටුම අඩුකිරීම.
- වැඩිපුර කාලයක් වැඩ කිරීම (work overtime)
- ඵලදායීතාවය වැඩිකිරීමට නව උපකරණ හා පුහුණු කිරීම සහ ඒ තුළින් වැඩිපුර අවශ්‍ය පුද්ගලයින්ගේ ප්‍රමාණය අඩුකිරීම.

<u>අතිරික්තයක් සම්බන්ධයෙන් ;</u>

- සේවක සංඛ්‍යාවේ අඩුවීමට ඉඩහැරීම.
- බඳවාගැනීම් සීමාකිරීම.
- කලින් සිටි පූර්ණකාලීන සේවකයන් වෙනුවට, අර්ධකාලීන සේවකයන් හඳුන්වාදීම.
- සේවකයන් ඉවත්කිරීම අවසාන උපක්‍රමය වශයෙන් සහ ප්‍රවේශම්කාර සැලසුම්කරණයක් සහිතව කළ යුතුය.

(ලකුණු 04)

(c) අවම වැටුපක් ගණනය කිරීමේ අරමුණ වන්නේ අඩු වැටුප් ලාභී ශ්‍රමිකයන්ට පිළිගත හැකි ජීවන මට්ටමක් ලබාදීම සහතික වීම සඳහා වන අතර එය නිතරම වෙළඳපොළ ප්‍රවාහයන් විසින් තීරණය කරන ප්‍රවර්තන වැටුපට වඩා ඉහළින් පවතී.

එහි ප්‍රතිඵල පහත පරිදි පැහැදිලිකර දැක්විය හැක.

NOT FOR SALE

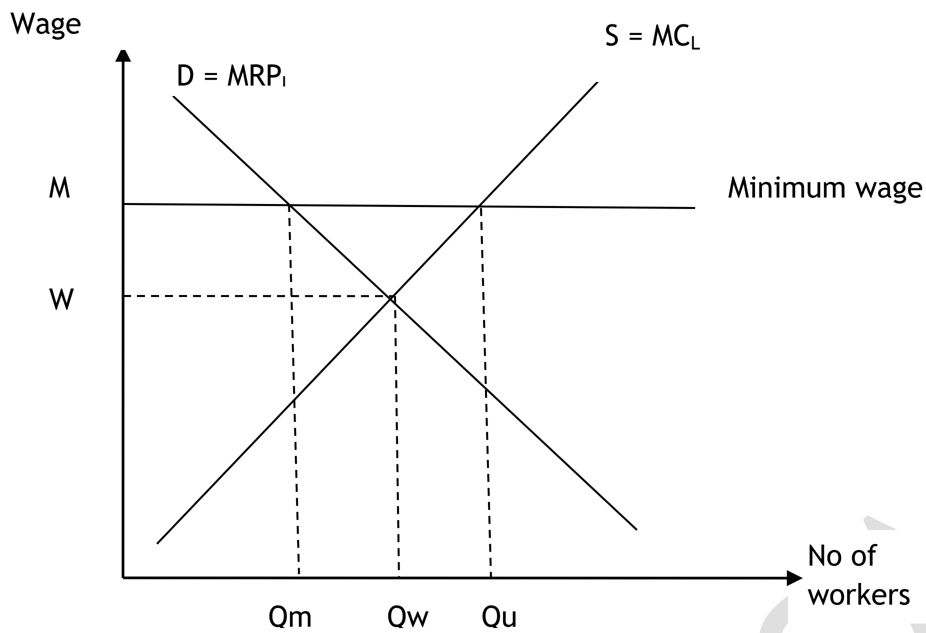

අවම වැටුපක් නොමැතිව, Qw වන සේවකයන් ප්‍රමාණය, W වැටුප් අනුපාතය යටතේ රැකියාවන්හි නිරත කරවා තිබිය හැක.

අවම වැටුපෙහි (M) ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් සේවා වියුක්තියකට හේතුකාරක වෙමින්, අතිරික්ත ශ්‍රම සැපයුමක් ඇතිවනු ඇති අතර, එය Qu - Qm අතර වෙනස මගින් දක්වයි. අනෙක් අතට ශ්‍රමිකයන් සඳහා වන ඉල්ලුම අඩු වී රැකියා නැති විය හැක.

කෙසේ නමුත්, අවම වැටුපක් පැනවීම මගින් සත්‍ය වශයෙන්ම සේවා නියුක්ත සංඛ්‍යාව ඉහළ නැංවිය හැකි බවට සාක්ෂි ඇත. මෙය ඒකාධිකාර ශ්‍රම ගැනුම්කරුවන් අතර සිදුවිය හැකි අතර, පහළ ශ්‍රේණිවල ශ්‍රමිකයන් සඳහා වන වෙළඳපොළ වල විශේෂයෙන්ම දක්නට ඇත. එවැනි සේවා යෝජකයන් පහළ මට්ටමක වැටුප් අනුපාතයන් රඳා පවත්වා ගන්නා විට, ඔවුන් සමඟ සේවා නියුක්තිය, ආකර්ශණීය නොවන නිසාවෙන්, සාමාන්‍යයෙන් ඔවුන් සතුව ඇබෑර්තු ඇත. නීති මගින් ඉහළ වැටුප් අනුපාතයක් පනවා ඇති විට, සේවා යෝජකයන්ට අලුතෙන් බඳවාගැනීමට වඩා පහසුවන අතර, වැටුප් ලේඛණයේ ඇතුලත් සේවක සංඛ්‍යාවද නිසැකවම ඉහළ යනු ඇත. ඔවුන්ගේ ශ්‍රම අවශ්‍යතාවය වෙළඳපොළ ප්‍රවාහයන්ට වඩා වැදගත්ව පවතින අතර, එය වෙනත් ආකාරයකට, සේවයේ නියුක්තව සිටින සේවක සංඛ්‍යාවෙහි අඩුවීමකට හේතුවනු ඇත.

(ලකුණු 04)

(මුළු ලකුණු 10)

NOT FOR SALE

පිළිතුර 06

ඉගෙනුම් ඵලය : 3.11 / 3.12

(a)

- භාණ්ඩ විවිධාංගීකරණය කර තිබීම. මෙය සත්‍ය හෝ පරිකල්පිත විය හැක.
- ඔවුන්ගේ තත්වය, මිල සාදන්නෙකු වශයෙන් ආරක්ෂාකර ගැනීම සඳහා ආයතන මිල හා සම්බන්ධ තරගයෙන් මගහැර සිටීමට උත්සාහ කරනු ඇත.
- ප්‍රවේශවීමේ බාධාවන් නොමැතිවීම- ආයතන වෙළඳපොළ තුලට නිදහස් ප්‍රවේශවීම් සහ වෙළඳපොළෙන් නිදහස් පිටවීම් දක්නට ඇත. එසේම නිෂ්පාදන සාධකවල සංචලතාවය (mobility) පිළිබඳ සීමාවන්ද නැත.
- කාර්මාන්තය තුළ ආයතන විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබීම.

(ලකුණු 3)

(b) පූර්ණ තරගකාරී වෙළඳපොළක දිගුකාලීන සමතුලිතය පහත පරිදි පැහැදිලි කර දැක්විය හැක.

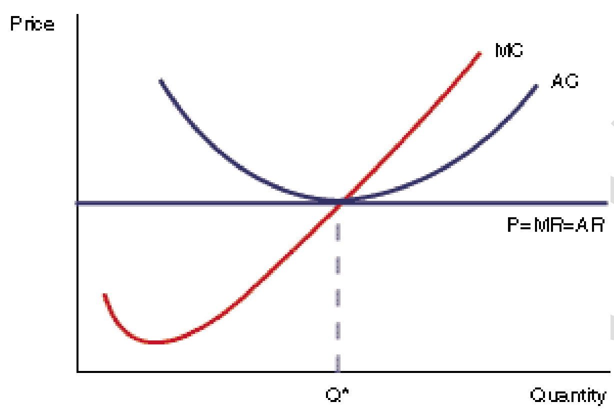

ආයතනය එහි වඩාත්ම පිරිවැය සඵලදායී ලක්ෂයේ ක්‍රියාත්මක වන බව ඉහත රූප සටහනින් සාක්ෂ සපයන අතර (සාමාන්‍ය පිරිවැය වක්‍රය මත පහළම ලක්ෂ්‍යය) එය නිෂ්පාදක කාර්යක්ෂමතාවය (productive efficiency) ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. (අඩුම පිරිවැය)

තවදුරටත්, මෙම ලක්ෂයේදී ආන්තික පිරිවැයට මිල සමානවන අතර මෙමගින් විදහා දක්වන්නේ බෙදාහැරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය ළඟාකරගන්නා බවයි. (P=MC)

බෙදාහැරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය ළඟාකරගන්නා එකම වෙළඳපොළ තත්වය නිසාවෙන්, පූර්ණ තරගකාරීත්වය යටතේ දිගුකාලීන සමතුලිත තත්ත්වය අනන්‍ය වේ. දිගු කාලයේදී කර්මාන්තය තුළ සිටින සියළුම ආයතන MR= MC= AC= AR= QM වලදී මිල වේ.

දිගුකාලීන සමතුලිතයේදී නිෂ්පාදන හා බෙදාහැරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය යන දෙකම ළඟාකරගන්නා නිසා, පූර්ණ තරගය වඩාත්ම අභිමත වෙළඳපොළ ව්‍යුහය ලෙස සලකනු ලැබේ.

(ලකුණු 4)

NOT FOR SALE

(c) දී ඇති තොරතුරුවලට අනුව, උදැසන ධාන්‍යමය ආහාර කර්මාන්තය ඒකාධිකාර තරඟකාර (monopolistic competiion) වෙළඳපොළ තත්වයන් යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ.

පහත හේතූන් නිසා සම්පත් අපතේ හැරීමක් සිදුවේ.

- පූර්ණ තරඟකාර වෙළඳපොළකට වඩා අඩු ලාභ උපරිම කරන නිමැවුමක් සහිත වීම හා එහිදී සාමාන්‍ය පිරිවැය අවම කිරීමක් සිදු නොවන නිසා.
- එකම භාණ්ඩයේ විවිධාංගීකරණය කරන ලද අනුවාදයන්ගේ පුළුල් ප්‍රභේදයන් නිෂ්පාදනය කිරීම, නාස්තිකාර වේ. එකම භාණ්ඩයේ එක් අනුවාදයක් පමණක් නිපදවූයේ නම්, විශාල පරිමාණයේ නිෂ්පාදනය තුළින් ආයතනවලට පරිමානාණකූල පිරිමැසුම් ළඟාකරගත හැකි වනු ඇත.
- භාණ්ඩ විවිධාංගීකරණය කිරීම සඳහා භාවිතා කරන යම් ක්‍රම මඟින් සම්පත් නාස්තියක් වේ. භාණඩ විවිධාංගීකරණය සඳහා භාවිතා කරන ප්‍රචාරණය වැනි ක්‍රමද, සම්පත් නාස්තියක් ලෙස ගත හැක. මක්නිසාද යත් එයින් නිෂ්පාදිතයට වටිනාකමක් එකතු නොකරන නිසාවෙනි.

(ලකුණු 3)

(මුළු ලකුණු 10)

NOT FOR SALE

3 වන කොටස

පිළිතුර 07

ඉගෙනුම් ඵලය : 3.5 / 3.6 / 3.7 / 3.8 / 4.2

(a) 100,00 - 140P = 20,000 + 20P
80,000 = 160P
රු. 500 = P

100,000 - 140 x 500 = Qd
මෙට්‍රික් ටොන් 30,000 = Qd

(b) ජාත්‍යන්තර වෙළඳපලේ පවතින තත්වයන්, පහත දැක්වෙන අයුරින් රබර් සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ නැංවීමට ප්‍රධාන වශයෙන් හේතුවනු ඇත.

- ජීවන තත්වය ඉහළ යාම, රථවාහන සඳහා වන ඉල්ලුම ඉහළ යාමට ප්‍රධානතම හේතුව වේ.
- ලෝක තෙල් මිල ගණන් වල වෙනසට අනුකූලව කෘත්‍රිම රබර්වල මිල උච්චාවචනය.
- රබර් නිෂ්පාදනයේ අනුමාන කරන ලද පහත වැටීම නිසාවෙන් ස්වභාවික රබර් සඳහා සමපේක්ෂාත්මක ඉල්ලුමක් ඇතිවීම.

එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ස්වාභාවික රබර් සඳහා වන ඉල්ලුම D_1 සිට D_2 දක්වා ඉහළ යනු ඇත.

එසේම ස්වාභාවික රබර් නිෂ්පාදනය පහළ යාමකට හේතුවන දුර්වල කාලගුණික තත්වයක් නිසාවෙන් සහ ශ්‍රමය සපයාගැනීමට ඇති දුෂ්කරතා/අපහසුතා නිසාවෙන්, රබර් සැපයුමද පහළ යනු ඇත. එම නිසා සැපයුම S_1 සිට S_2 දක්වා පහළ යනු ඇත.

එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ස්වාභාවික රබර් සඳහා වන මිලගණන් ඉහළ යයි.

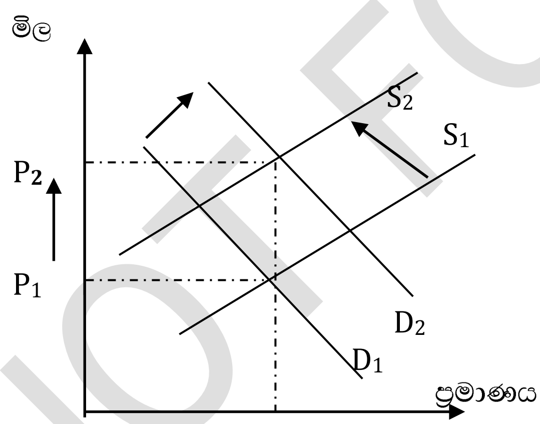

(c) (i) ස්වාභාවික රබර් හා කෘත්‍රිම රබර් ආදේශක වන අතර, එනයින් ඉල්ලුමෙහි හරස් මිල නම්‍යතාවය, ධන අගයක් ගනී.

(ii) රථවාහන සහ ටයර් අනුපූරක වන අතර, එනයින් ඉල්ලුමෙහි හරස් මිල නම්‍යතාවය සෘණ අගයක් ගනී.

(d) (i) සහනාධාරයක් යනු, වැඩිපුර භාණ්ඩ නිෂ්පාදනය ධෛර්යමත් කිරීමට හෝ ඉතා වැදගත් කර්මාන්තයක් ආරක්ෂා කිරීමට, රජය විසින් භාණ්ඩයක සැපයුම්කරුවකුට කරනු ලබන ගෙවීමකි. සහනාධාරයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමෙන් වන බලපෑම් පහත පරිදි දැක්විය හැක.

NOT FOR SALE

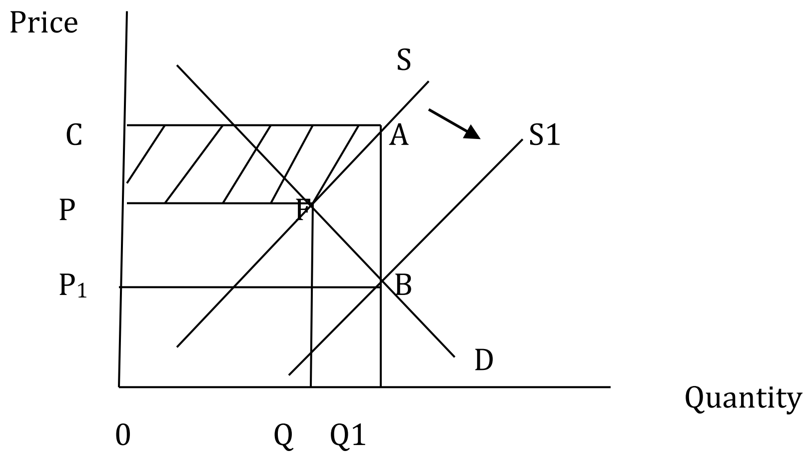

සහනාධාරයට පෙර සමතුලිත මිල සහ ප්‍රමාණය පිළිවෙලින් P හා Q වේ. සහනාධාරය ගෙවීම, සැපයුම් වක්‍රය පහළට S1 දක්වා විතැන් කරයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් දැන් සැපයුම්කරුවන් Q1 ප්‍රමාණය පහළ මිලක්වූ P1වලට නිපදවීමට කැමති වනු ඇත.

සහනාධාරය නිසාවෙන්, පාරිභෝගිකයාට අත්වන ප්‍රතිලාභය P_1PFB, වන අතර නිෂ්පාදකයාට අත්වන ප්‍රතිලාභය PCAF වේ. සහනාධාරය සාර්ථක ලෙස බෙදා හැරියහොත් රටේ ජනතාවගේ ජීවන තත්ත්වය ඉහළ යයි.

කෙසේ නමුත්, පාරිභෝගිකයාට ප්‍රතිලාභය කොපමණ දුරකට අදාලවේද. නිෂ්පාදකයාට කොපමණ දුරකට අදාලවේද යන්න රඳාපවතිනුයේ සාපේක්ෂ නම්‍යතාවය මතය.

(ii) අවම මිල, සමතුලිත මිලට ඉහළින් තැබිය යුතුය.

ඉහළ මිල, වැඩිපුර සැපයීම ධෛර්යමත් කරන නිසාවෙන්, ඉල්ලුම් ප්‍රමාණය පහළ යන නමුත් සැපයුම් ප්‍රමාණය ඉහළ යයි. එම නිසා, අතිරික්ත සැපයුමක් පවතී.

අවම මිලට විකිණීමට හැකි ප්‍රමාණයට වඩා ප්‍රමාණයක් නිපදවනු ඇති නිසා අතිරික්ත ප්‍රමාණයන් ගොඩනැගේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, වැඩිපුර සැපයුම ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොලට අපනයනය කළ හැක. නමුත් එය සාර්ථක වන්නේ අපනයන සඳහා ඇති මිල ඉල්ලුම් නම්‍යතාවය මතයි.

(e) **දේශපාලනික පරිසරය ව්‍යාපාරවලට ආකාර කිහිපයකින් බලපෑම් කළ හැක.**

- ඒවායේ පැවැත්ම සඳහා මූලික නීතිමය රාමුවක් පිළියෙල කිරීම.
- ව්‍යාපාරයකට ඍජුවම අදාලත්වයක් ඇති යම් කරුණක් සඳහා විශේෂිත ඉරියව්වකින්, රජයට සහභාගී විය හැක.
- සිය ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සම්බන්ධයෙන් රජයේ සමස්ථ හැසිරීමද ව්‍යාපාරයකට අදාල වේ.
- ධාරිතාවය ඉහළ නංවාගැනීම සඳහා, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති වලට, ආයතන ධෛර්යමත් කළහැක.
  උදා : අපනයන, බදුවලට යටත් නොකිරීම උපකරණ මත ආයෝජනය ධෛර්යමත්කිරීම සඳහා ප්‍රාග්ධන දීමනා ප්‍රදානය කළ හැක.
- නීති පැනවීම මගින්, බදු සහන සහ සහනාධාර මගින්, රජයට, ඉල්ලුම සඳහා බලපෑම් කළ හැක.
- රජයට සමස්ථයක් වශයෙන් කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කළ හැක.
- රෙගුලාසි සහ පාලනයන් හඳුන්වාදිය හැක.

(මුළු ලකුණු 20)

NOT FOR SALE

THE INSTITUTE OF CHARTERED ACCOUNTANTS OF SRI LANKA

නිවේදනය

මෙහි ලබාදුන් පිළිතුරු ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය මගින් (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පමණක් ලබාදෙන ලද අතර, එම පිළිතුරු ඔබ විසින් එය "එසේම~" යන පදනම මත පිළිගත යුතු වේ.

එම පිළිතුරු "ආදර්ශ පිළිතුරු~" ලෙස අදහස් නොකරන නමුත් ඒවා බොහෝදුරට suggested solution ලෙස දක්වේ.

පිළිතුරු වලින් ප්‍රධාන අරමුණු දෙකක් ඉටුකෙරේ. ඒවා නම්,

01. විභාග ප්‍රශ්නයකට යෝජිත විසඳුමක් සඳහා සවිස්තරාත්මක නිදසුනක් (උදාහරණයක්) සැපයීම සහ,

02. ශිෂ්‍යයන්ට විෂය පිළිබඳව තොරතුරු පර්යේෂණය කිරීම සඳහා අත්වැලක් සැපයීම සහ විෂය පිළිබඳව ඔවුන්ගේ අවබෝධය සහ අගය වර්ධනය කිරීම.

    මෙම යෝජිත විසඳුම් සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) කිසිඳු ප්‍රතිඥාභාරයක් ලබා නොදෙන නිසා ඒ සම්බන්ධව කිසිඳු අගතියකට පත්වීමක් පිළිබඳව මැසිවිල්ලක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ඉදිරිපත් කිරීමට ඔබ හට හේතුවක් නොමැත. ඒ කෙසේ වෙතත් ඔබ විසින් යම් නඩුකරයක්, වන්දි ඉල්ලීමක්, පෙත්සමක්, තර්ජනය කිරීමක් හෝ බලවත් ඉල්ලීමක් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) එරෙහිව ගොනුකරනු ලැබ එයින් සැලකියයුතු අන්දමේ ජයග්‍රහණයක් ලබා නොගතහොත් ඔබ විසින් එම නඩකරයට අදාළ සම්පූර්ණ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතු වේ. එනයින්ම මෙම අයිතිවාසිකම හෝ මෙහි විස්තර කෙරෙන හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ නීතීන් යටතේ හිමි වෙනත් අයිතිවාසිකම් බලාත්මක කරවා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) නෛතික ක්‍රියාමාර්ගයකට යොමුවීමට සිදුවුවහොත්, ඊට අදාළ නෛතික ගාස්තු සහ වියදම්ද ඔබ විසින් ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයට (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) ගෙවිය යුතුවේ.

---

[2] 2013 ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) මගිනි.
සියළුම හිමිකම් ඇවිරිණි.

මෙම ලේඛණයේ කිසිම සටහනක් ප්‍රතිඋත්පාදනය කිරීම, කුමන හෝ ආකාරයකින් හෝ ක්‍රමයකින් එනම්, ඉලෙක්ට්‍රොනික, යාන්ත්‍රික, ඡායා පිටපත් කිරීම, වාර්තාගත කිරීම හෝ වෙනත් ක්‍රමයකින් සම්ප්‍රේෂණය කිරීම ශ්‍රී ලංකා වරලත් ගණකාධිකාරී ආයතනයේ (ශ්‍රී ලංකා ව.ග.) පූර්ව ලිඛිත අවසරයකින් තොරව සිදු නොකළ යුතුය.

NOT FOR SALE